

26. 4. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Praktické řešení pro přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR

Rekodifikace českého soukromého práva se dotkla i přemístování sídla zahraničních právnických osob do České republiky. Autoři nového občanského zákoníku patrně zamýšleli umožnit přemístění sídla obchodních společností do České republiky i z nečlenských států Evropského hospodářského prostoru, avšak nová právní úprava nepřinesla v tomto ohledu zcela jasnou odpověď. I v takových situacích je však třeba hledat praktická řešení.

Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník („občanský zákoník“) s účinností od 1. ledna 2014 přinesl v § 138 novou úpravu přemístění sídla zahraniční právnické osoby do České republiky. Do té doby bylo přemístění sídla upraveno v § 26 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník s odkazem na §§ 384a a násl. zákona č. [125/2008](#) Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev („zákon o přeměnách“). Zatímco zákon o přeměnách i nadále připouští přeshraniční přemístění sídla pouze pro obchodní společnosti, které se řídí právem některého členského státu Evropského hospodářského prostoru (EHP) a které v něm mají své sídlo, občanský zákoník zmiňované teritoriální omezení nepřevzal. Úprava v občanském zákoníku však neposkytuje jasnou odpověď na otázku, zda se uplatní též na přemístění sídla do ČR u obchodní společnosti, která má sídlo mimo EHP a následně má mít formu obchodní společnosti podle českého práva. Při přípravě přemístění sídla obchodní společnosti do ČR je proto nutné posoudit, zda se bude postupovat podle právní úpravy zákona o přeměnách nebo občanského zákoníku.

Připouští nová právní úprava přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR?

Pro výhradní aplikaci zákona o přeměnách hovoří skutečnost, že jde o přemístění sídla obchodní společnosti, a tudíž by se mělo postupovat podle této úpravy jako speciální právní normy upravující otázky obchodních společností. Navíc společnost má mít po přemístění sídla do ČR právní formu obchodní společnosti podle českého práva, čehož lze podle některých názorů[1] dosáhnout pouze v režimu zákona o přeměnách. Diskutované přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR by v takovém případě nemohlo být realizováno, neboť zákon o přeměnách umožňuje přemístění sídla jen z jiného členského státu EHP.

Naopak ve prospěch občanského zákoníku (a tudíž pro umožnění přemístění sídla obchodní společnosti do ČR i z nečlenského státu EHP) lze argumentovat tím, že nelze-li aplikovat zákon o přeměnách s ohledem na jeho teritoriální omezenost, měl by se použít občanský zákoník jako obecná

právní norma. Občanský zákoník upravuje otázky přemístění sídla zahraničních právnických osob do ČR bez ohledu na jejich teritoriální původ a nestanoví žádná omezení co do právní formy podle českého práva, kterou by přemísťovaná zahraniční právnická osoba měla zvolit.

Vzhledem k absenci relevantní judikatury zůstává rozsah aplikovatelnosti právní úpravy v občanském zákoníku nejasný. Ačkoliv by podle mého názoru mělo být přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR v režimu § 138 občanského zákoníku možné, nelze s jistotou vyloučit, že se nakonec prosadí opačný přístup. Nejasnosti právní úpravy by však neměly bránit v realizaci legitimních projektů. Proto se nabízí praktické řešení, které spočívá v přemístění sídla obchodní společnosti nejprve z nečlenského státu EHP do členského státu EHP (který takový postup dovoluje) a následně z členského státu EHP do ČR v režimu zákona o přeměnách.

První krok - přemístění sídla obchodní společnosti do členského státu EHP

V rámci uvedeného řešení je klíčové identifikovat členský stát EHP, který obchodní společnost z nečlenského státu EHP přijme. Takovým „otevřeným“ státem, který zohledňuje praktické potřeby podnikatelů a má zavedenou praxi v přemísťování sídla obchodních společností z nečlenských států EHP, je Lucembursko. Stejně tak je důležité, aby přemístění sídla obchodní společnosti se zachováním její právní existence (tj. aniž by došlo k jejímu zániku a ke vzniku nové právnické osoby) umožňoval stát jejího původního sídla jako je tomu například v americkém státě Delaware.

Přemístění sídla musí být schváleno a provedeno v souladu se všemi právními požadavky jak státu původního sídla, včetně získání souhlasu společníků nebo potvrzení příslušného státního orgánu (například státního tajemníka státu Delaware), tak státu nového sídla. Lucemburské právo vyžaduje přijetí rozhodnutí valné hromady přemísťované obchodní společnosti před lucemburským notářem. Za tím účelem musí společnost předložit notáři doklady potvrzující skutečnost, že společnost bude po přemístění splňovat zákonem vyžadované náležitosti, včetně existence sídla a vedení společnosti v Lucembursku, právní formy podle lucemburského práva (častá je společnost s ručením omezeným (société à responsabilité limitée) nebo akciová společnost (société anonyme)), výše základního kapitálu, složení orgánů společnosti a obsahu zakladatelského právního jednání. Dále je společnost povinna předložit mezitímní účetní závěrku a potvrzení vydané jejím představenstvem ohledně čisté hodnoty aktiv (v případě akciové společnosti musí být čistá hodnota aktiv navíc potvrzena auditorem společnosti). Přemístění sídla do Lucemburska se stává účinným ke dni rozhodnutí valné hromady společnosti.

Druhý krok - přemístění sídla obchodní společnosti do ČR

Poté, co je úspěšně realizováno přemístění sídla společnosti do Lucemburska, lze její sídlo v režimu §§ 384a a násl. zákona o přeměnách přemístit do ČR.

Lucemburská právní úprava obchodních společností nestanoví žádnou dobu, po kterou musí mít přemísťovaná obchodní společnost své sídlo v Lucembursku, ani nevyžaduje splnění jiných náročných kroků a formalit. Lucembursko je jurisdikcí, která uznává teorii reálného sídla, což znamená, že za stát sídla společnosti považuje ten stát, kde se nachází její skutečné vedení. Z praktického hlediska postačí, aby se v Lucembursku konalo alespoň jedno zasedání statutárního orgánu společnosti.[2] To může případně sloužit pro svolání a přípravu valné hromady, která za účasti lucemburského notáře rozhodne o přemístění sídla obchodní společnosti do ČR. Notář následně vydá potvrzení ve formě notářského zápisu o splnění zákonných náležitostí pro přemístění sídla do ČR dle lucemburského práva.

Přemístění sídla do ČR je účinné dnem jeho zápisu do českého obchodního rejstříku na základě

osvědčení českého notáře. Notář vydá potřebné osvědčení, je-li mu předloženo výše uvedené potvrzení lucemburského notáře a zakladatelské právní jednání společnosti splňující požadavky českého práva. Přemísťovaná společnost musí mít právní formu české obchodní společnosti a její vnitřní poměry se po přemístění musí řídit českým právem.[3] Navíc má-li mít společnost po přemístění sídla do ČR právní formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, musí nechat ocenit své jmění posudkem znalce a její základní kapitál nesmí být vyšší než částka znaleckého ocenění.

Časová náročnost

Přemístění sídla zahraniční obchodní společnosti do ČR výše popsaným postupem je zásadně proveditelné během dvou měsíců. Přesná doba realizace je vždy závislá na okolnostech konkrétního případu, a to především na předmětu podnikatelské činnosti přemísťované společnosti ve vazbě na řešení specifických záležitostí týkajících se například regulatorních souhlasů, licencí, zaměstnanců nebo daní.

Závěr

V současnosti není jisté, zda lze realizovat přemístění sídla obchodní společnosti z nečlenského státu EHP do ČR na základě právní úpravy § 138 občanského zákoníku. Do doby, než budeme znát na tuto otázku jasnou odpověď, nabízí se výše popsané praktické řešení spočívající v přemístění sídla společnosti ve dvou krocích, a to nejprve do některého členského státu EHP (například Lucemburska) a následně do ČR za běžných podmínek zákona o přeměnách (který přemístění sídla společnosti mezi členskými státy EHP upravuje).

Roman Janeček,
partner

[WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář](#)

Křižovnické náměstí 193/2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 407 300

Fax: +420 224 097 310

e-mail: prague.reception@weil.com

-----
[1] Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 728.

[2] Alespoň část členů statutárního orgánu musí být lucemburskými rezidenty. Při řešení personálního obsazení je možno využít služeb místních společností, které poskytují tzv. „management and domiciliation services“.

[3] Společnost též nesmí být v likvidaci, ani proti ní nesmí být zahájeno insolvenční nebo obdobné řízení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Zjednodušení rozvodového řízení - aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma](#)
- [Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách](#)
- [Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení](#)
- [Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu](#)
- [Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech](#)
- [Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?](#)
- [Investice do společné věci v nesezdaném soužití](#)
- [K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby](#)
- [Holdinky a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.](#)
- [Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023](#)